Uitvoeringsreglement van de Rooms-Katholieke Bisschoppenconferentie van Nederland

Regelingen R.K. Kerkgenootschap in Nederland

Versie: 2026
Datum: 10 november 2026

Decreet d.d. 10 november 2026 tot vaststelling van het
Uitvoeringsreglement van de
Rooms-Katholieke Bisschoppenconferentie van Nederland

Versiebeheer

Versie	Datum	Wijzigingen
1.0	5 april 2013	
2.0	10 november 2026	Het Economencollege vervult de taak van de REA, formalisering in uitvoeringsreglement (art. 1, 13, 22, 23, 24)

Inhoudsopgave

Versiebeheer 1
Pre-ambule 3
A. Algemene bepalingen 4
B. De Bisschoppenconferentie 5
C. De Permanente Raad van Bisschoppen 5
D. De Bisschop-referenten 6
E. De Secretaris-generaal 7
F. De Bisschoppelijke en niet-Bisschoppelijke Commissies 7
G. Het Economencollege 8
H. Het Secretariaat van de Bisschoppenconferentie (Secretariaat van het R.-K. Kerkgenootschap (SRKK) 9
I. Vertegenwoordiging 10
J. Geldmiddelen, Rekening en Verantwoording 10
K. Wijziging van het Uitvoeringsreglement 11
L. Slotbepalingen 11

Pre-ambule

De Rooms-Katholieke Bisschoppenconferentie van Nederland, overwegende:

1. Dat de Heilige Stoel de R.-K. Bisschoppenconferentie van Nederland (hierna “de Bisschoppenconferentie”) heeft opgericht als een publieke kerkelijke rechtspersoon en zij derhalve rechtspersoonlijkheid bezit krachtens canon 449, § 2 van het Wetboek van Canoniek Recht 1983;
2. Dat de Bisschoppenconferentie als deel van het R.-K. Kerkgenootschap in Nederland naar Nederlands recht rechtspersoonlijkheid bezit krachtens boek 2, artikel 2 van het Burgerlijk Wetboek;
3. Dat het universeel recht van de R.-K. Kerk bepaalt dat aan de Bisschoppen die behoren tot een Bisschoppenconferentie toekomt gezamenlijk bepaalde pastorale taken voor de christengelovigen van hun gebied uit te oefenen, volgens het recht (vgl. canon 447 van het Wetboek van Canoniek Recht 1983).
4. Dat het gepast is dat de Bisschoppen van de Utrechtse, hierna te noemen de Nederlandse, R.-K. Kerkprovincie, bepaalde zaken gezamenlijk regelen;
5. Dat de Bisschoppenconferentie op 26 augustus 1982 het Uitvoeringsreglement van het R.-K. Kerkgenootschap in Nederland heeft vastgesteld als statuut in de zin van artikel 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en dit Uitvoeringsreglement het laatst op 14 april 1987 heeft gewijzigd;
6. Dat de ontwikkelingen die zich vanaf 1987 in het R.-K. Kerkgenootschap hebben voltrokken het wenselijk maken om het Uitvoeringsreglement te herzien;
7. Dat het Uitvoeringsreglement van het R.-K. Kerkgenootschap in Nederland een omschrijving bevat van de samenstelling, taak, werkwijze en onderlinge verhouding van zijn organen alsmede van de bestuursbevoegdheid, de vertegenwoordigingsbevoegdheid en de financiële verantwoording van de Bisschoppenconferentie
8. Dat de Bisschoppen van Nederland in 1996 een Reglement van het R.-K. Kerkgenootschap hebben vastgesteld;
9. Dat de R.-K. Kerk in Nederland geregeerd wordt door de bepalingen van het universeel recht van de R.-K. Kerk, neergelegd hoofdzakelijk in het op 27 november 1983 in werking getreden Wetboek van Canoniek Recht, en van het particulier recht op basis van het universeel recht door de bevoegde kerkelijke overheid gepromulgeerd, die gevolglijk het statuut vormen van het R.-K. Kerkgenootschap;
10. Dat het Uitvoeringsreglement van het R.-K. Kerkgenootschap in Nederland derhalve vervangen kan worden door een Uitvoeringsreglement van de Bisschoppenconferentie;
11. Dat dit Uitvoeringsreglement afgestemd moet zijn op de statuten van de Bisschoppenconferentie, zoals die op 21 mei 2013 voor het laatst door de Heilige Stoel zijn goedgekeurd;

besluit

het Uitvoeringsreglement van de R.-K. Bisschoppenconferentie van Nederland 2013 te vervangen door het hieronder geformuleerde Uitvoeringsreglement van de R.-K. Bisschoppenconferentie van Nederland 2026, en dat dientengevolge het eerstgenoemde zijn geldigheid verliest.

A. Algemene bepalingen

Artikel 1

1. In de Bisschoppenconferentie oefenen de bisschoppen van Nederland gezamenlijk bepaalde pastorale taken uit, om het hogere goed dat de Kerk de mensen aanreikt te bevorderen, vooral door vormen en methoden van apostolaat die aan de omstandigheden van tijd en plaats op geschikte wijze aangepast zijn, volgens het recht (vgl. canon. 447 van het Wetboek van Canoniek Recht 1983). De Bisschoppenconferentie bezit de bevoegdheden die door het recht zijn toegekend en die welke door de Apostolische Stoel zijn verleend.

   Zaken die volgens het recht de R.-K. Kerkprovincie betreffen, behoren tot de competentie van de gezamenlijke diocesane Bisschoppen en van hen die in het recht met hen zijn gelijkgesteld.

2. De Nederlandse Bisschoppenconferentie kent ter uitvoering van haar statuten de volgende organen en functionarissen:
   a. de Permanente Raad van Bisschoppen;
   b. de Bisschop-referenten
   c. de Secretaris-generaal;
   d. het algemeen secretariaat van de Bisschoppenconferentie, genaamd het Secretariaat van het R.-K. Kerkgenootschap in Nederland, hierna te noemen "het SRKK";
   e. Bisschoppelijke Commissies en niet-Bisschoppelijke commissies, raden en werkgroepen;
   f. door de Bisschoppenconferentie ad hoc in te stellen kamers ter advisering; en
   g. het Economencollege;
   h. het bestuur van de interdiocesane rekening.

Artikel 2

In dit Reglement worden behandeld:

1. Diocesane vraagstukken: vraagstukken die tot de beslissingsbevoegdheid van de diocesane Bisschoppen behoren, maar die landelijke repercussies hebben;
2. Interdiocesane vraagstukken: vraagstukken van twee of meer bisdommen, waarover de beslissingsbevoegdheid toekomt aan de desbetreffende diocesane Bisschoppen;
3. Kerkprovinciale vraagstukken: vraagstukken die besproken worden in het kader van de R.-K. Kerkprovincie en waarover de beslissingsbevoegdheid toekomt aan de diocesane Bisschoppen.
4. Vraagstukken waarover de beslissingsbevoegdheid op grond van het universeel recht of een besluit van de Apostolische Stoel aan de Bisschoppenconferentie toekomt.

B. De Bisschoppenconferentie

Artikel 3

1. De taak, samenstelling en werkwijze van de Bisschoppenconferentie wordt bepaald door de *Statuta Conferentiae Episcoporum Neerlandiae*, die in tweeduizend dertien door de Heilige Stoel werden goedgekeurd en die in de plaats zijn getreden van de op drieëntwintig augustus negentienhonderd zesentachtig door de Heilige Stoel goedgekeurde statuten.
2. Tijdens de vergaderingen van de Bisschoppenconferentie kunnen met instemming van de diocesane Bisschoppen tevens zaken van kerkprovinciaal beleid besproken worden, alsmede andere onderwerpen die om een gemeenschappelijk beleid vragen.

C. De Permanente Raad van Bisschoppen

(Statuten Bisschoppenconferentie (nieuw), art. 5)

Artikel 4: Samenstelling

1. De voorzitter en de vicevoorzitter van de Bisschoppenconferentie vormen qualitate qua tezamen met een door de Bisschoppenconferentie uit haar midden aangewezen Bisschop voor de duur van vijf jaar de Permanente Raad van Bisschoppen (hierna “Permanente Raad”). *(Statuten Bisschoppenconferentie (nieuw) artt. 5 en 7)*
2. De Secretaris-generaal woont de vergaderingen van de Permanente Raad bij tenzij deze Raad anders beslist.
3. De Permanente Raad kan anderen uitnodigen de vergadering bij te wonen.

Artikel 5: Taak (Statuten Bisschoppenconferentie (nieuw) art. 14)

1. De Permanente Raad stelt de agenda voor de vergaderingen van de Bisschoppenconferentie op. Iedere Bisschop kan bij de Permanente Raad onderwerpen indienen voor plaatsing op de agenda van de Bisschoppenconferentie.
2. De Permanente Raad legt de door hem bepaalde onderwerpen van de agenda exclusief voor ter behandeling aan de Bisschoppenconferentie, tenzij de Raad het noodzakelijk acht een bepaald onderwerp voorafgaand ter advisering aan een door de Bisschoppenconferentie in te stellen kamer ad hoc voor te leggen. De Permanente Raad bepaalt tevens over welke specifieke onderwerpen advies moet worden ingewonnen bij een deskundige, externe persoon of bij een externe instantie.
3. De Permanente Raad ziet toe op de uitvoering van de besluiten van de Bisschoppenconferentie en geeft in dat kader instructies aan de Secretaris-generaal.

Artikel 6: Werkwijze

1. De Permanente Raad vergadert in de regel maandelijks. Zij komt voorts bijeen wanneer één der leden zulks nodig acht.
2. Bij ontstentenis van de voorzitter zit de vicevoorzitter van de Bisschoppenconferentie de vergadering voor.

3. Wanneer de Permanente Raad niet tot een eenstemmig besluit kan komen, zal de desbetreffende kwestie worden voorgelegd aan de Bisschoppenconferentie.

D. De Bisschop-referenten

Artikel 6a:

1. De Bisschoppenconferentie wijst aan afzonderlijke leden een beleidssector toe om ten behoeve van de Bisschoppenconferentie hieraan bijzondere aandacht te besteden. De aldus aangewezen “Bisschop-referent” heeft tot taak het verkrijgen en behouden van overzicht over de gehele beleidssector; het in stand houden van blijvend contact met personen en instellingen werkzaam in zijn sector, en het desgewenst voorbereiden van beleid van de Bisschoppenconferentie in de sector en het doen uitvoeren daarvan. De Bisschop-referent kan zich laten bijstaan door een niet-Bisschoppelijke commissie, waarvan hij zelf de voorzitter is. Regelmatig stelt hij de Bisschoppenconferentie op de hoogte van de ontwikkelingen in zijn sector. De Bisschop-referent wordt bijgestaan door een secretaris en een diocesane econoom.
2. De beleidssectoren (grote referentschappen) zijn:
   a. Roepingen en Opleidingen tot kerkelijke bedieningen;
   b. Liturgie, Kerkmuziek, Bijbel en Christelijke kunst;
   c. Catechese;
   d. Jongeren,
   e. Categoriaal Pastoraat (Zorg en Justitie);
   f. Onderwijs;
   g. Communicatie en Media;
   h. Kerk en Samenleving;
   i. Oecumene en Contacten met Oosterse ritus;
   j. Missie en Ontwikkelingssamenwerking;
   k. Interreligieuze Dialoog.
3. Daarnaast wijst de Bisschoppenconferentie uit haar midden Bisschop-referenten aan voor andere aandachtsvelden (kleine referentschappen):
   a. Huwelijk en Gezin;
   b. Jodendom;
   c. Medische Ethiek;
   d. Commissio Episcopatuum Communitatis Europensis (COMECE);
   e. Religieuzen en Seculiere instituten;
   f. Kerk en Ouderen;
   g. Kerk en Vrouw;
   h. Kerkelijke Bewegingen en Nieuwe Gemeenschappen;
   i. Bedevaarten;
   j. Circus-, Kermis- en Schipperspastoraat;
   k. Juridische Commissie.

   De Bisschop-referent heeft tot taak blijvende contacten met betrokkenen in het aandachtsveld in stand te houden en aan de Bisschoppenconferentie regelmatig beknopt verslag uit te brengen over de werkzaamheden.
4. Een Bisschop-referent wordt steeds voor een periode van vijf jaar aangewezen.

E. De Secretaris-generaal

(Statuten Bisschoppenconferentie (nieuw) artt. 5, 8, 16, 17)

Artikel 7: Benoeming

1. De Secretaris-generaal wordt benoemd, geschorst en ontslagen door de Bisschoppenconferentie.
2. De Secretaris-generaal is verantwoording verschuldigd aan de Bisschoppenconferentie.

Artikel 8: Taak

1. De Secretaris-generaal staat aan het hoofd van het SRKK. Hij/zij zorgt voor de coördinatie van de werkzaamheden in de diverse beleidssectoren en aandachtsvelden, genoemd in artikel 6a. Hij/zij is belast met het opstellen van een jaarwerkplan voor het SRKK en met het toezicht op de uitvoering ervan.
2. Voor zover de Bisschoppen deze niet zelf onderhouden, onderhoudt de Secretaris-generaal op verzoek van de Bisschoppenconferentie de contacten met de Heilige Stoel en met de buitenlandse Bisschoppenconferenties.
3. De Secretaris-generaal vervult voorts andere taken die hem/haar door de Permanente Raad worden opgedragen.

F. De Bisschoppelijke en niet-Bisschoppelijke Commissies

Artikel 9: Samenstelling

1. Een Bisschoppelijke Commissie bestaat uitsluitend uit Bisschoppen, te benoemen door de Bisschoppenconferentie voor een periode van vijf jaar.
2. Een niet-Bisschoppelijke commissie, zijnde een raad of werkgroep, bestaat uit tenminste één Bisschop en één of meer ter zake deskundige personen, te benoemen door de Bisschoppenconferentie. Samenstelling, taakstelling en duur van de commissie, raad of werkgroep worden bepaald door de Bisschoppenconferentie.

Artikel 10: Taak (Statuten Bisschoppenconferentie (nieuw) art. 18)

1. Het is de taak van een Bisschoppelijke Commissie en een niet-Bisschoppelijke commissie/ raad of werkgroep vraagstukken te bestuderen overeenkomstig de taakomschrijving door de Bisschoppenconferentie bepaald; voorstellen te doen aan de Bisschoppenconferentie; contacten te onderhouden met de op haar terrein werkzame organen en de Bisschoppenconferentie verslag te doen van haar verrichtingen.
2. Zij worden als zodanig ingesteld door de Bisschoppenconferentie, die bij haar instelling de inhoud van haar opdracht bepaalt, alsmede hoe de verhouding zal zijn tot de raden en instellingen, werkzaam op het terrein van de Commissie.
3. De Bisschoppelijke Commissies c.q. de niet-Bisschoppelijke commissies/raden of werkgroepen enerzijds en de Secretaris-generaal anderzijds voorzien elkaar tijdig van de nodige informatie.

Artikel 11: Werkwijze

1. Een Bisschoppelijke Commissie kiest uit haar midden een voorzitter.

2. Een niet-Bisschoppelijke commissie, raad of werkgroep kiest uit haar midden een Bisschop-lid tot voorzitter. Van een niet-Bisschoppelijke commissie ten dienste van een Bisschop-referent is de Bisschop-referent de voorzitter. (cf. art. 6a, lid 1)
3. Zowel een Bisschoppelijke Commissie als een niet-Bisschoppelijke commissie, raad of werkgroep kunnen nadere regelen stellen omtrent haar werkwijze; deze behoeven de goedkeuring van de Bisschoppenconferentie.

G. Het Economencollege

Artikel 12: Samenstelling

1. Het Economencollege bestaat uit de diocesane economen van de Nederlandse bisdommen.
2. De Secretaris-generaal kan op uitnodiging van het Economencollege als auditor deelnemen aan (een gedeelte van) de vergaderingen.
3. Het Economencollege kan besluiten zich met het oog op specifieke vraagstukken te doen bijstaan door één of meer adviseurs.

Artikel 13: Taak

1. Het Economencollege is het adviescollege van de Bisschoppenconferentie voor vraagstukken op economische en financieel terrein (vgl. Statuten Bisschoppenconferentie, art. 19), en vormt tevens het overlegorgaan van de bisdommen van de Nederlandse R.-K. Kerkprovincie voor diocesane, interdiocesane en kerkprovinciale vraagstukken op economisch terrein. Het Economencollege fungeert tevens als raad voor economische aangelegenheden van de Bisschoppenconferentie, zoals bedoeld in art. 28, laatste volzin van de Statuten van de Bisschoppenconferentie.
2. Het bestuur van de interdiocesane rekening (bestaande uit de voorzitter van het Economencollege, de penningmeester van de interdiocesane rekening en de secretaris-generaal van de Bisschoppenconferentie) beheert in naam van de Bisschoppenconferentie de geldmiddelen van de Interdiocesane Rekening van het R.-K. Kerkgenootschap in Nederland en is belast met geldwerving en financiering van landelijke of interdiocesane instellingen of activiteiten.
3. Het bestuur van de interdiocesane rekening behoeft de goedkeuring van de Bisschoppenconferentie voor daden van buitengewoon beheer zoals bepaald in het particulier recht.

Artikel 14: Werkwijze

1. Het Economencollege kiest uit zijn midden, tenzij het met de goedkeuring van de Bisschoppenconferentie daarvan afwijkt, een voorzitter, een vicevoorzitter en een penningmeester.
2. Het Economencollege benoemt een ambtelijk secretaris. Deze benoeming behoeft voorafgaande goedkeuring door de Bisschoppenconferentie.
3. Het Economencollege vergadert als regel eenmaal per maand en voorts zo dikwijls als de voorzitter of twee leden zulks wensen.
4. Besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen van de aanwezige leden.

5. Er kunnen geen geldige besluiten worden genomen in vergaderingen waarin niet meer dan de helft van het aantal leden aanwezig is.
6. In dringende gevallen kunnen ook buiten de vergadering schriftelijk besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen.
7. De verslagen van de vergaderingen worden ter informatie toegezonden aan de Bisschoppenconferentie.
8. Het Economencollege kan nadere regels opstellen voor zijn werkwijze, die ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Bisschoppenconferentie.

H. Het Secretariaat van de Bisschoppenconferentie (Secretariaat van het R.-K. Kerkgenootschap (SRKK)

Artikel 15
Het SRKK staat ten dienste van de Bisschoppenconferentie en heeft tot taak die werkzaamheden te verrichten die ertoe bijdragen dat de Bisschoppenconferentie haar taak optimaal kan verrichten.

Artikel 16
Het SRKK staat onder leiding van de Secretaris-generaal.

De inrichting van het SRKK

Artikel 17: Samenstelling
1. Het SRKK bestaat uit: de Secretaris-generaal en medewerk(st)ers.
2. De medewerk(st)ers worden als zodanig benoemd, geschorst en ontslagen door de Bisschoppenconferentie.

Artikel 18: Taak
Ten behoeve van de Bisschoppenconferentie en de daartoe behorende organen die in dit Reglement zijn vermeld, verricht het SRKK de volgende taken, voorzover deze organen daarin niet zelf voorzien:
a. het verzorgen van secretariaatswerkzaamheden;
b. het verzorgen van de publiciteit alsmede het als eigen uitgave van het SRKK verzorgen van *Kerkelijke Documentatie* en het bijhouden van een website;
c. het verrichten en doen verrichten van studies ten behoeve van de beleidssectoren en de kleine referentschappen;
d. het bevorderen van de onderlinge coördinatie en communicatie.

Artikel 19: Jaarwerkplan en jaarverslag
1. De Secretaris-generaal is belast met het opstellen van een jaarwerkplan voor het SRKK, waarin de voornaamste werkzaamheden, die in het volgende jaar moeten worden uitgevoerd, worden opgenomen. De Secretaris-generaal ziet toe op de uitvoering van het jaarwerkplan.
2. Jaarlijks wordt een jaarverslag opgesteld, waaruit onder meer blijkt in hoeverre het werkplan is gerealiseerd.

I. Vertegenwoordiging

Artikel 20
Onverminderd het bepaalde in de artikelen 13 en 21 vertegenwoordigt de voorzitter (en bij diens ontstentenis de vice-voorzitter) van de Bisschoppenconferentie het R.-K. Kerkgenootschap in en buiten rechte.

Artikel 21
De Bisschoppenconferentie kan besluiten voor bepaalde taken vertegenwoordigings-bevoegdheid toe te kennen aan colleges of personen.

J. Geldmiddelen, Rekening en Verantwoording

Artikel 22 (Statuten Bisschoppenconferentie (nieuw) art. 28)
De geldmiddelen van de Bisschoppenconferentie worden beheerd in de Interdiocesane Rekening van het R.-K. Kerkgenootschap in Nederland en bestaan uit:
a. bijdragen van de bisdommen volgens een verdeelsleutel, die door de Bisschoppenconferentie wordt vastgesteld op voorstel van het bestuur van de interdiocesane rekening;
b. bijdragen en subsidies;
c. giften, erfstellingen en legaten;
d. andere baten.

Artikel 23
1. Het dienstjaar van de Bisschoppenconferentie valt samen met het kalenderjaar.
2. Het bestuur van de interdiocesane rekening dient jaarlijks bij de Bisschoppenconferentie de begroting in voor de inkomsten en uitgaven voor het volgende dienstjaar, voorzien van de nodige bescheiden en toelichting.
3. Na verkregen goedkeuring door de Bisschoppenconferentie strekt de begroting tot grondslag van het geldelijk beheer over het betrokken dienstjaar.
4. Zonder bijzondere goedkeuring van de Bisschoppenconferentie worden geen uitgaven gedaan die niet op de goedgekeurde begroting voorkomen, noch de daarvoor toegestane bedragen overschreden.

Artikel 24
1. Het bestuur van de interdiocesane rekening legt jaarlijks voor de eerste oktober rekening en verantwoording af van het beheer in het afgelopen dienstjaar aan de Bisschoppenconferentie, door overlegging der rekening en verantwoording van alle inkomsten en uitgaven en van de balans van alle bezittingen en schulden bij het einde van het dienstjaar.
2. Het bestuur van de interdiocesane rekening laat voordien alle jaarstukken controleren door een accountant.
3. De goedkeuring van de rekening en verantwoording door de Bisschoppenconferentie strekt het bestuur van de interdiocesane rekening tot décharge voor het beheer over het afgelopen dienstjaar.

4. De jaarstukken worden op een daartoe geëigende wijze gepubliceerd en verkrijgbaar gesteld

K. Wijziging van het Uitvoeringsreglement

Artikel 25
De Bisschoppenconferentie is bevoegd te besluiten tot wijziging van het *Uitvoeringsreglement van de R.-K. Bisschoppenconferentie van Nederland*, gehoord de bij de wijziging betrokken en in dit reglement geregelde organen.

L. Slotbepalingen

Artikel 26
De bepalingen van het Uitvoeringsreglement derogeren niet aan het canoniek recht. *(Statuten Bisschoppenconferentie (nieuw) art. 30)*

Artikel 27
De Bisschoppenconferentie kan nadere voorschriften betreffende de organisatie en werkwijze vastleggen in een huishoudelijk reglement. Het huishoudelijk reglement mag niet in strijd zijn met het Uitvoeringsreglement.

Artikel 28
In alle gevallen, waarin het Uitvoeringsreglement niet voorziet, beslist de Bisschoppenconferentie.

Artikel 29
Dit Uitvoeringsreglement is in werking getreden op tien november tweeduizendzesentwintig.

Gegeven te ’s-Hertogenbosch, 10 november 2026

De Bisschoppenconferentie van Nederland